

Hørings svar fra BL 1. kreds – Høring af ressource- og affaldsplan 2030 for Københavns kommune

BL – Danmarks Almene Boliger 1. kreds har den 31. maj 2024 modtaget høring vedr. Teknik- og Miljøforvaltningens udkast til Ressource- og affaldsplan 2030 for Københavns kommune.

BL 1. kreds bifalder, at Københavns kommune fortsat har fokus på - og er ambitiøs i sine mål for at nedbringe mængden af CO₂-udledning i Danmark ved en øget genanvendelse af affald. En målsætning, som de almene boligorganisationer deler.

Gebyrstruktur

Det er glædeligt at selve *implementeringen* af den kommende affalds- og ressourceplan forventes at blive billigere end den foregående, da den kommunale gebyrstruktur slår direkte ud på huslejen for en almen bolig. Vi kan konstatere, at der allerede *har* været voldsomme stigninger på de samlede udgifter til renovation i de senere år. En konkret københavnsk boligorganisation har således opgjort stigningen til 66% i årene 2020-2024

Generelt er prisen for affaldshåndtering høj i København, hvilket rammer ret hårdt hos mange beboere i almene boliger. Ifølge en analyse fra CEPOS udført i starten af 2024 er der et besparelspotentiale på mere end 900,- kr. pr. bolig årligt i København.

Derfor er det vigtigt, at kommunen holder sig for øje, at affaldsgebyrerne er kostægte. I en almen etagebebyggelse vil beboerne typisk samle deres affald ét eller nogle få konkrete steder på matriklen, og boligorganisationens driftspersonale har ansvar for at tilse sorteringen. De almene beboere i en etagebebyggelse belaster dermed affaldsindsamlingen mindre, da indsamlingen ikke sker ved den enkelte husstand.

BL 1. kreds vil gerne medvirke til at realisere Ressource- og affaldsplanen i Københavns kommune. De almene boligorganisationer arbejder også med bæredygtighed, med effektiv drift og med at skabe gode og attraktive boligområder. Vores primære fokus i denne sammenhæng er dog økonomien, og dermed beboernes husleje. Bæredygtighed handler også om økonomisk bæredygtighed – ikke mindst for de almene boliger, hvor vi har en konkret målsætning om at stille billige boliger til rådighed. Det er derfor vigtigt for os, at gebyrerne reelt afspejler de direkte omkostninger, der er ved afhentning. Her må vores løsninger med central opsamling fra mange husstande være en billigere løsning, der også berettiger reducerede gebyrer. Det er vigtigt for os, at målet om miljømæssig bæredygtighed ikke sker på bekostning af borgere, som belaster affaldsordningen mindre.

Selvom der skulle være udsigt til, at de såkaldt midlertidige omkostninger til implementering af planen falder i den kommende periode, vil vi derfor opfordre Københavns kommune til at ændre gebyrstrukturen og indføre en differentieret grundtakst efter boligtype, hvilket der er hjemmel til (jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 17) – en hjemmel som mange andre kommuner i Danmark har benyttet.

Andre forslag og bemærkninger fra boligorganisationerne

BL 1. kreds har haft høringen til gennemsyn og kommentarer hos de almene boligorganisationer i København. Følgende bemærkninger er givet med afsæt i dialog med vores medlemsorganisationer:

Generelt

Det er meget positivt, at kommunen fortsat igangsætter projekter og afprøver nye metoder og veje til dialog med borgerne. F.eks. er tilskud til køkkensorteringsmoduler, forsøg med tilgængelighed ved sortering i gadeplan, udvikling af et ambassadørbetjningsnetværk for grønne ildsjæle og en proaktiv indsats for at flytte affald fra kældre til gadeplan aktivt med til at nedbringe restaffaldsmængderne, og dermed udgifterne, i de almene boligområder. Denne type kommunale projekter er med til at løse udfordringer med affaldshåndtering for beboere og driftsmedarbejdere i etagebyggerier.

Inddragelse af driftsansatte

I kraft af, at den almene sektor tager ansvar for samfundsmæssige opgaver på mange niveauer og er en af de store aktører i kommunen kunne man dog ønske sig, at de planlagte tiltag i lidt højere grad tog afsæt i de driftsansvarliges behov, i det de ansatte er dem der sidder med nøglen til forandringer og bedre sorteringsadfærd blandt beboere og borgere i byen. Lokale driftsfolk er de primære aktører, når det handler om at få Københavns borgere til at ændre adfærd, fordi de i praksis repræsenterer det store flertal, der bor i etagebolig.

I en årrække efter R98 koncessionens ophør fastholdt kommunen et netværk af ansatte i boligselskaber, der på årlige møder havde mulighed for at sparre med nøglepersoner i forvaltningen. Så længe møderne forholdt sig til generelle emner, var de en vigtig mulighed for dialog mellem boligselskaber og ansatte i relevante afdelinger i Københavns Kommune. Det burde overvejes at genoplive dette netværk med regelmæssige møder.

Nem Affaldsservice – muligheder

Nem Affaldsservice er et centralt værktøj for lokale driftsmedarbejdere og boligadministrationer. For driftsfolk og administratorer giver det praktisk og økonomisk overblik og indsigt i beregningsgrundlaget for opkrævningen. Der kunne imidlertid indføres tiltag, der giver byens borgere og boligafdelingernes driftsansatte endnu bedre indsigt i økonomi og i miljøeffekten af deres affaldshåndtering.

Nem Affaldsservice bør give bedre indblik i beregningsgrundlag og puljeordninger

Det ville styrke brugen af Nem Affaldsservice, hvis den kunne bruges som app på telefonen, og man var i stand til at gruppere flere ejendomsnumre under en boligafdeling efter eget valg. Når en boligafdeling f.eks. indgår i en puljeordning, eller forskellige erhverv indgår i et gårdsfælles affaldsordning, bliver det sværere at gennemskue økonomi og fordelingsnøgler. Det betyder igen, at incitamenterne for ændret håndtering svækkes, da den positive effekt af handlingerne ikke afspejler sig direkte i driftsøkonomien. Denne negative effekt kunne afbødes med bedre og mere gennemsigtige opgørelser af puljeandele og økonomi i Nem Affaldsservice.

Nem Affaldsservice og behov for benchmarking

Nem Affaldsservice rummer data om samtlige de affaldstyper, der håndteres i en etageejendom. Men brugerne får ingen viden om, hvorvidt en given mængde affald, det være sig restaffald, bio, plast eller en anden affaldstype, er høj eller lav i forhold til gennemsnittet i København, hvad

forklaringen kan være, og hvor man bør sætte ind. Disse informationer ville kunne give et hurtigt indblik i besparelspotentialer for alle brugere i en boligejendom.

Denne indsigt er helt central, hvis man vil motivere til bedre sortering i forhold til en ejendoms beboere, driftsmedarbejdere og administratorer.

Fyldningsmeldere og optimering

I takt med at der etableres stadig flere nedgravede affaldsløsninger, og volumengebyrets vægt i den samlede opkrævning vokser, øges behovet for optimering af den disponible volumen i affaldsbeholdere. Med fyldningsmeldere i nedgravede beholdere kunne pladsudnyttelsen optimeres, borgerne kunne spare penge, og kørsel med tunge renovationsbiler i byen kunne minimeres. De almene boligområder deltager gerne i forsøg med denne teknologi.

Fejlsortering

I den nuværende ordning er der enkelte affaldstyper, der ofte fejlsorteres. Dette giver i mange tilfælde en skjult udgift til boligafdelingerne, når driftsansatte eftersorterer det sorteringsegne affald, for at undgå at boligafdelingen opkræves for yderligere restaffald.

En kilde til fejlsortering er, at lågfarver på beholdere til papir og pap fortsat kan være grønne.

En anden er, at folk måske arbejder i en anden kommune end den de bor i, og her møder andre regler for sortering.

Mange opfatter pizzabakker som noget der skal i pap. Der er flere gode grunde til at denne type engangsemballage helt bliver afskaffet, eller som minimum omfattet af en pantordning.

Byggeaffald

Vi er opmærksomme på, at ressource- og affaldsplanens afsnit om byggeaffald er på et indledende, og granskningsmæssigt niveau, men det foreslås, at der iværksættes kommunale initiativer som understøtter genanvendelse af byggeaffald, f.eks. gennem direkte støtte til almene renoveringer, der fokuserer på at nedtage materialer, så de kan genbruges direkte. Dette kunne evt. etableres som en del af en puljeordning eller som et pilotprojekt for at indhente viden om begrænsninger og muligheder for genanvendelse.

Med venlig hilsen

Camilla Hegnsborg
Formand for BL 1. kreds

Mikkel Warming
Næstformand for BL 1. kreds